Dosarul nr.3-3783/2023
2-23187790-12-3-28122023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

18.11.2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Ana Maria Onica,

examinând în ședința de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Chiriac Cristin împotriva pârâtului Oficiul teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului cauzat,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantul – Cristin Chiriac, la 28.12.2023 s-a adresat în judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Oficiului Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, formulând următoarele cerințe:

- atragerea nulității, adică anularea în tot a unui act administrativ individual ilegal sau nul, Notificării nr.101 din 19.06.2023, Actului de monitorizare internă a calității aistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocat pe cauze penale, cu nr.***** din 18.04.2021;
- încasarea din contul Oficiului Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și în calitate de prejudiciu material a sumei de 238 euro;
- emiterea unui act administrativ individual din 16.05.2023;
- încasarea din contul Oficiului Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei cauzat prin nesoluționarea cererii prealabile;

În argumentarea acțiunii, reclamantul a menționat că, prin intermediul poștei a recepționat Notă Informativă nr.101 din 19.06.2023 precum că, la data de 29.05.2023, prin intermediul poștei electronice a OT Chișinău al CNAJGS, a fost recepționată cererea, prin care solicită să facă cunoștință cu actul de monitorizare din 16.05.2023 și a altor acte de monitorizare efectuate de OT Chișinău al CNAJGS din perioada 2018 -2023, redirecționată de aparatul administrativ al CNAJGS. Prin urmare, i s-a adus la cunoștință că, din perioada 2018-2023, a fost supus monitorizării o singură dată, la data de 18.04.2023, prin actul nr.*****.

Comunică că, la data de 30.06.2023, în adresa pârâtului, a depus cerere prealabilă cu motivele că, la data de 29.05.2023 nu a expediat careva cereri prin intermediul poștei electronice, astfel cere atragerea nulității, adică anularea în tot a unui act administrativ individual ilegal sau

nul, a Notificării nr.101 din 19.06.2023, deoarece conține informații parțial greșite. În urma luării de cunoștință cu Act de monitorizare internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocat pe cauze penale, cu nr.***** din 18.04.2021 (prin ce lipsește semnătura sa, adică lipsa participării sale), cere atragerea nulității, adică anularea în tot a unui act administrativ individual ilegal sau nul, cu încasarea prejudiciului moral în sumă de 10000 lei, din următoarele motive:

- nu a fost citat, notificat legal, privind monitorizarea ce va avea loc. Ca urmare, neavând acces la monitorizare și lezând dreptul la apărare, la probe, într-un final invocă ilegalitatea acestui proces și act, producând prejudiciu moral;
- din p.1 Surse de informație utilizate la monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate - 4-10 NU (x): Plângeri/opinii din partea beneficiarului de asistență juridică garantată de stat; Autosesizări din partea Oficiului teritorial; Sesizări din partea Aparatului administrativ al CNAJGS; Sesizări din partea organului de urmărire penală, instanței de judecată, avocatul poporului; Sesizări din partea altor avocați; Informații publice, din presă; Alte surse. Ca urmare, nu-i temei de a fi spus unui monitorizări, ce redă ilegalitatea acestui Act și acestui proces, producând prejudiciu moral;
- punctele 3-5 din Act, și anume: nr. maxim de puncte, relevanța și număr de puncte acordat sunt greșite, ilegale deoarece nu au un substrat factologic, nu au criteriu de vre-o barieră prin ce a fost stabilită, nu au izvor stabilit și altele, astfel redă ilegalitatea acestui Act și acestui proces, producând prejudiciu moral;
- punctul 6 din Act, concluzie, sunt redate calcule greșite, ilegale se redă un calificativ insuficient - ce lezează și prejudiciază activitatea reclamantului;

Explică reclamantul că, la data de 16.05.2023 s-a prezentat la monitorizare solicitată de către Maxim Pîrgari al OT Chișinău al CNAJGS, prin ce l-a consultat, deoarece a solicitat prin întrebări și prin necunoașterea domeniului legislativ și practic. Astfel, cere emiterea unui act administrativ individual din 16.05.2023, anume Act de monitorizare internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocat pe cauze penale.

Indică că nu a primit decizie din partea pârâtului pe marginea motivelor și cerințelor redate supra, conform art.120 Cod administrativ, care prevede: (1) Un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost emis actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura olografa/electronică a persoanei din cadrul autorității publice care a emis actul administrativ sau, după caz, semnătura electronica a autorității care a emis actul administrativ.

Art.119 Cod administrativ prevede: (1) Conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. (2) Un act administrativ individual poate fi emis în scris, verbal sau prin comportament concludent. Forma actului administrativ individual este aleasă de autoritatea publică care emite actul administrativ în baza dreptului discreționar corespunzător obligațiilor sale. Actul administrativ scris poate fi emis pe suport de hârtie sau în formă de document electronic. (3) La cererea unui participant, actul administrativ individual emis verbal este confirmat în scris în termen de o săptămînă. Cererea se depune în decursul unei luni de la comunicarea actului administrativ.(4) Autoritatea publică poate elibera o confirmare scrisă și din

oficiu.

Art.118 Cod administrativ prevede: (1) Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. (2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept — temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia. Iar Notă Informativă nu-i act administrativ.

La insistența funcționarului Maxim Pîrgari al OT Chișinau, la data de 16.05.2023 s-a prezentat la sediul pârâtului, prin ce s-a înfăptuit monitorizarea în privința sa, avocatului Chiriac Cristin. Astfel până la prezentarea sa și după plecarea în/din sediul OT Chișinău a parcurs 30 min. de distanță ce se consideră consumat din timpul de muncă. Prin urmare în decursul a 30-40 minute a monitorizării i-a oferit consultație juridică funcționarului, deoarece greșit interpreta unele norme ale legislației RM, nu cunoștea practica și sensul normativ aplicativ din Hotărârea nr.22 din 19.12.2008 privind aprobarea Regulamentului cu privire la mărimea și modul de remunerare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat, Legea nr.1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, Statutul din 29.01.2011 statutul profesiei de avocat, Codul de procedură Penală și altele. Ca rezultat, acest timp putea fi oferit unui client în consultarea acestuia. Ca urmare, conducându-se de Hotărârea nr.19-02/27.05.2022 din 27.05.2022 privind recomandările cuantumului onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, din Anexa, p.5 un diapazon rezonabil și recomandabil pentru mărimea tarifelor orare ale avocaților din RM este între 70 și 170 euro/ora, deși avocații sunt absolut liberi să-și stabilească tarifele orare și în afara diapazonului menționat.

Ca urmare, s-a consumat 30-40 minute (consultația) + 1 oră (distanța de parcurs în timpul serviciului), în total de 1 oră și 40 minute x 170 euro, ce constituie 238 euro în calitate de prejudiciu material ce urmează să fie încasat din contul pârâtului. Iar disconfortul moral, îl evaluează în sumă de 10000 lei, prin neoferirea, neemiterea a Deciziilor din partea pârâtului pe marginea cererii prealabile.

În cadrul ședinței de judecată, reclamantul Chiriac Cristin a susținut în totalitate cererea de chemare în judecată în sensul formulat și a solicitat admiterea acesteia, reiterându-și motivele de fapt și de drept indicate în scris, în acțiunea depusă.

Pârâtul – Oficiul Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat(în continuare OT Chișinău al CNAJGS), prin referința nr.intrare 3927 din 29.02.2024, a solicitat declararea inadmisibilității acțiunii reclamantului Chiriac Cristin, conform art.207 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, pe motiv că actele contestate nu reprezintă acte administrative.

În argumentarea poziției sale procesuale, a invocat următoarele contraargumente: la data de 30.12.2015, între OT Chișinău al CNAJGS și domnul avocat Chiriac Cristin, a fost semnat

contractul nr.515/AC cu privire la acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat de către avocați la cerere. Conform punctului 5.2 termenul contractului poate fi prelungit, pentru încă un an prin semnarea unui act adițional.

La data de 02.01.2020 de către OT Chișinău al CNAJGS a fost aprobat registrul monitorizării interne a calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordate de către avocați, modelul aprobat prin Hotărârea CNAJGS nr.12 din 31 martie 2016, prin care s-au stabilit graficul în baza căruia urmează a fi invitați la monitorizarea internă ordinară avocații din cadrul OT Chișinău, în conformitate cu Regulamentul privind monitorizarea calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocați, aprobat prin Hotărârea CNAJGS nr.15 din 25 iunie 2015.

La data de 03.03.2020 prin intermediul poștei electronice a OT Chișinău al CNAJGS (ot_chisinau@cnajgs.md) a fost transmis către adresa electronică a avocatului Cristin Chiriac informarea privind inițierea monitorizării interne ordinare în conformitate cu Regulamentul privind monitorizarea calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocați și solicitarea 10 (zece) dosare în apărare, pentru a le prezenta la monitorizarea internă ordinară.

La data de 18.04.2023, domnul avocat Cristin Chiriac a fost invitat la monitorizare interne ordinară, rezultatul fiind emiterea actului de monitorizare *****, cu calificativul insuficient - 52.94024 puncte.

La data de 19.06.2023, a fost primită și înregistrată cererea prealabilă din partea domnului avocat Cristin Chiriac cu nr.104 din 19.06.2023, prin care dumnealui solicită anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul.

La data de 30.06.2023, a fost primită și înregistrată cererea prealabilă din partea domnului avocat Cristin Chiriac cu nr.113 din 30.06.2023, prin care dumnealui solicită emiterea actului administrativ individual, ordinului privind compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite.

La data de 30.06.2023, a fost primită și înregistrată cererea prealabilă din partea domnului avocat Cristin Chiriac cu nr.114 din 19.06.2023, prin care dumnealui solicită anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul, cu încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei.

La data de 05.07.2023 prin răspunsul nr.108 a OT Chișinău al CNAJGS s-a respins integral cererea prealabilă privind anularea în tot a unui act administrativ individual ilegal sau nul - a Notificării nr.101 din 19.06.2023.

La data de 28.12.2023, domnul avocat Cristin Chiriac a înaintat cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ privind anularea actului administrativ individual ilegal sau nul.

Referitor la admisibilitatea acțiunii, consideră că cererea de chemare în judecată este una inadmisibilă din următoarele considerente: potrivit art.207 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17. Potrivit art.166 alin.(1) din Codul de procedură civilă, oricine pretinde an drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

În cererea de chemare în judecată obligatoriu trebuie să fie invocată esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui, precum și circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile, demonstrarea probelor care confirmă circumstanțele. Or, conform art.93 alin.(1) al

Codului administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Art.17 din Codul administrativ nr.116 din 19.07.2018 prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art.20 din aceiași lege stipulează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente.

Totodată, art.189 alin.(1) din legea sus-menționată prevede că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Astfel, legislatorul conform normelor invocate mai sus a reglementat condiții esențiale în ce privește înaintarea unei acțiuni instanței de contencios administrativ, și anume să existe lezarea pretinsului drept și acțiunea înaintată să fie probată.

Potrivit Codului administrativ al Republicii Moldova cât și Codului civil al Republicii Moldova, în speță, pentru a invoca pretenții de contencios administrativ este necesar ca reclamantul să demonstreze încălcarea dreptului său.

Reclamantul în cererea de chemare în judecată invocă încălcarea dreptul la apărare. Menționează asupra faptului că Convenția Europeana a Drepturilor Omului, conform art.6 § 3, prevede următoarele: „ 3. Orice acuzat are, în special, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer; d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și sa obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării; e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.”

În această ordine de idei, nu este clar care anume garanții și cerințe de ordin procedural se invocă că ar fi încălcate. Reclamantul nu aduce careva probe incontestabile, ce ar cauza prejudiciul și ce ar încălca dreptul la apărare prin realizarea exercițiului de monitorizare.

Menționează asupra faptului că procesul de monitorizare este prevăzut de Legea nr.198 din 26.07.2007, cu privire la asistența juridică garantată de stat, Regulamentul privind monitorizarea calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocați, precum și de contractul de prestări servicii nr.*****din 30.12.2015, încheiat între OT Chișinău și domnul avocat Cristin Chiriac, fața de care domnul avocat Cristin Chiriac nu a avut careva obiecții sau completări. Din acest considerent invocarea faptului că acest exercițiu este unul ilegal, nu suportă nici o critică. Cu atât mai mult invocă asupra faptului că nici Notificarea nr.101 din 19.06.2023 și nici Actul de monitorizare nr.***** din 18.04.2023 nu reprezintă acte administrative, fapt care este recunoscut și de către domnul avocat Cristin Chiriac în cererea de chemare în judecată.

Reieșind din aceste aspecte, consideră că cererea de chemare în judecată nu atinge scopul legislației administrative, de reglementare procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept. Prin urmare, consideră că instanța urmează să emită o încheiere prin care cererea de chemare în judecată să fie declarată drept una inadmisibilă în sensul art.207 alin.(2) lit.e).

În vederea prezentării poziției pârâtului pe marginea legalității hotărârilor emise, consideră

acțiunea neîntemeiată din următoarele considerente: Legea nr.198 din 26.07.2007, cu privire la asistența juridică garantată de stat, art.36, prevede următoarele: (1) Consiliul Național asigură calitatea asistenței juridice calificate prin monitorizare, prin solicitarea și verificarea informațiilor de la oficiile teritoriale despre volumul și tipul asistenței juridice acordate, prin examinarea plîngerilor parvenite de la beneficiarii de asistență juridică calificată și de la alte instituții interesate, prin controlul calității serviciilor. (2) Controlul calității asistenței juridice este efectuat în modul și în termenele stabilite de Consiliul Național. (3) Consiliul Național monitorizează, cu participarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova, procesul de acordare a asistenței juridice calificate de către avocați. Datele obținute în urma monitorizării și controlului se remit Uniunii Avocaților din Republica Moldova și pot servi drept temei pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare prevăzute în Legea cu privire la avocatură. (4) Acordarea de asistență juridică necalitativă poate servi drept temei de reziliere a contractelor prevăzute la art.29 alin.(4) și la art.35 alin.(2).

În conformitate cu Regulamentul privind monitorizarea calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocați, aprobat prin Hotărârea CNAJGS nr.15 din 25 iunie 2015, pct.1: Monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat se efectuează permanent, conform unui grafic aprobat de coordonatorul Oficiului teritorial, adus la cunoștință avocaților a căror activitate profesională de acordare a asistenței juridice calificate garantate de stat este monitorizată.

Totodată, în conformitate cu prevederile Regulamentului, pct.10: monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat este organizată și efectuată de către coordonatorul Oficiului teritorial și alte persoane desemnate de către acesta, conform circumscripției de activitate. Pct.13: avocații admiși în sistemul de asistență juridică garantată de stat sunt invitați la monitorizarea internă ordinară după 3 luni de activitate în sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat, dar nu mai târziu de 6 luni de la data semnării contractului cu Oficiul teritorial. Ulterior, avocații sunt invitați la monitorizarea internă ordinară sau extraordinară, în funcție de calificativul obținut la monitorizarea internă sau externă anterioară. Pct.23): (...) Avocatul care a obținut calificativul "bine" este invitat la următoarea monitorizare internă ordinară după 9 luni, dar nu mai târziu de 12 luni de la data întocmirii actului de monitorizare internă. În cazul în care avocatul a obținut calificativul "insuficient", i se acordă o perioadă de timp pentru remedierea deficiențelor, menționând că va fi inclus în graficul de monitorizare internă în următoarele 3 luni de la data întocmirii actului de monitorizare internă. De asemenea, obținerea calificativului "insuficient" la monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat poate servi temei pentru a propune excluderea din sistemul de acordare a asistentei juridice garantată de stat.

La data de 02.01.2020, de către OT Chișinău al CNAJGS a fost aprobat Registrul monitorizării interne a calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordate de către avocați, modelul aprobat prin Hotărârea CNAJGS nr.12 din 31 martie 2016, prin care s-au stabilit graficul în baza căruia urmează a fi invitați la monitorizarea internă ordinară avocații din cadrul OT Chișinău.

Menționează asupra faptului că, în baza actului de monitorizare nr.22 din 16.02.2015 domnul avocat Cristin Chiriac a obținut calificativul "bine".

Ulterior, domnul avocat Cristin Chiriac și-a suspendat contractul nr.*****din 30.12.2015 cu privire la acordarea asistenței juridice calificate garantată de stat de către avocați la cerere, după cum urmează: 04.09.2018 - 20.12.2018 și 02.01.2019 - 25.02.2019.

În această ordine de idei, domnul avocat Cristin Chiriac a revenit în sistemul de asistență

juridică garantată de stat, la data de 25.02.2019, ulterior, fiind introdus în graficul monitorizării calității asistenței juridice garantate de stat.

Tot aici menționează asupra faptului că, în legătură cu declararea de către Organizația Mondială a Sănătății a pandemiei de coronavirus (COVID-19) la 11 martie 2020 și instituirea de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică la 13 martie 2020 a codului roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică, cât și în temeiul Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova din 17.03.2020 privind declararea stării de urgență pe perioada 17.03.2020 - 15.05.2020, conducându-se de cadrul legal și în vederea respectării măsurilor necesare preîntâmpinării răspândirii infecției COVID-19, procesul de monitorizare a fost sistat temporar.

În rezultatul monitorizării interne, s-a întocmit actul de monitorizare nr.***** din 18.04.2023, conform modelului aprobat de Consiliul Național. În actul de monitorizare internă s-a indicat pentru fiecare cauză monitorizată un număr total de puncte, ce reprezintă raportul dintre suma punctelor atribuite din punctajul maxim stabilit pentru fiecare indicator și coeficientul de relevanță. De asemenea, sa calculat media pentru toate cauzele monitorizate ce reprezintă raportul dintre suma numărului total de puncte pentru toate cauzele monitorizate și numărul de cauze luate în calcul, fiind atribuit calificativul ”insuficient” - 52.94024 puncte. Obținerea calificativului ”insuficient” la monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat poate servi temei pentru excluderea din sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat.

Subliniază faptul că, în privința domnului avocat Cristin Chiriac nu a fost emisă o asemenea decizie, de excluderea din sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat. Reieșind din acest aspect, nu este clară solicitarea domnului avocat Cristin Chiriac în privința emiterii unui act administrativ din 16.05.2023, unicul act administrativ care ar putea să fie emis în urma monitorizării este decizia CNAJGS, cu privire la excluderea din sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat. Avocatul Cristin Chiriac nu menționează felul acțiunii în contencios administrativ, acțiune în contestare, acțiune în obligare sau acțiune în realizare, prin prisma solicitărilor dumnealui.

Tot aici, menționează pârâtul că nu au fost invocate motivele și viciile actelor emise - a Notificării nr.101 din 19.06.2023 și nici a Actului de monitorizare nr.***** din 18.04.2023, care ar duce la nulitatea acestora, deși se solicită anularea acestor acte în cererea de chemare în judecată.

Cu atât mai mult, Notificarea nr.101 din 19.06.2023 și nici Actul de monitorizare nr.***** din 18.04.2023 nu reprezintă acte administrative, deoarece nu corespund criteriilor care sunt înaintate de către art.10 din Codul administrativ, și anume: (1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Notificarea nr.101 și nici Actul de monitorizare nr.***** nu sunt acte imputabile cu un conținut volitiv prin care se exercită puterea de drept public și aceste acte nu produc nemijlocit efecte juridice prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Nici Notificarea nr.101 și nici Actul de monitorizare nr.***** nu reprezintă contractele administrative care pot da naștere, modifica sau stinge un raport juridic de drept public. Nu sunt acte reale, deoarece nu au drept scop o reglementare concretă sau abstractă și nu reprezintă operațiunile administrative.

Consideră că Oficiului Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică

Garantată de Stat a acționat întru respectarea legislației în vigoare.

Reiterează că, conform prevederilor art.118 alin.(1) al Codului de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.

Consideră că reclamantul nu a adus careva probe incontestabile, care ar confirma încălcarea drepturilor sale, fapt ce denotă că dezacordul reclamantului asupra actelor contestate poartă un caracter declarativ, fără a avea suport legal.

Având în vedere cele relatate concluzionează că, cerințele reclamantului în vederea obligării OT Chișinău al CNAJGS de a emite un act administrativ individual din 16.05.2023 și atragerea nulității, adică în tot a unui act administrativ individual ilegal sau nul a Notificării nr.101 din 19.06.2023 și a Actului de monitorizare internă a calității asistenței juridice garantate de stat acordată de către avocat pe cauze penale cu nr. ***** din 18.04.2021, sunt lipsite de careva suport juridic.

Astfel, consideră că cererea de chemare în judecată este nefondată și solicită instanței de contencios administrativ să ia în considerare multiplele argumente și reglementări legale invocate în referință și solicită declararea acțiunii înaintate instanței de contencios administrativ, ca inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(1) și alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, iar în cazul în care instanța va considera acțiunea drept una admisibilă, solicită respingerea acesteia ca neîntemeiată în temeiul art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul autorității publice pârâte, Maxim Pîrgari, a susținut referința depusă; ulterior, fiind citat, nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivul. În temeiul prevederilor art.218 lit.lit.c), d) din Codul administrativ, instanța a dispus continuarea examinarea examinării cauzei în lipsa reprezentantului pârâtului.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Chiriac Cristin, argumentele autorității publice pârâte Oficiul Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, expuse în referință, ascultând explicațiile reclamantului asupra fondului cauzei, cercetând probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, acțiunea reclamantului privind anularea actului administrativ individual defavorabil – actului de monitorizare internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocat pe cauze penale cu nr.***** din 18.04.2023, este admisibilă, însă neîntemeiată și pasibilă de respins, din următoarele considerente.

Conform art.22 alin.(1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art.207 alin.(1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contenciosul administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-

un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Norma legală precitată enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ, care se rezumă la următoarele: - prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; - competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; - respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; - respectarea procedurii prealabile; - respectarea termenului de înaintare a acțiunii; - prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Actele cauzei denotă că, urmare a monitorizării activității reclamantului Chiriac Cristian, în calitate de avocat garantat de stat, OT Chișinău al CNAJGS a emis actul de monitorizare internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de avocat pe cauzele penale nr.***** din 18.04.2023, prin care reclamantul a fost evaluat cu calificativul – insuficient.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La fel, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor, obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care respins în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În speță, reclamantul Chiriac Cristin este destinatar al actului individual contestat și respectivul act este defavorabil pentru reclamant, conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 10.04.2025(f.d.65-72), deoarece reclamantului i s-a acordat calificativul ”insuficient” urmare a monitorizării activității acestuia. Notă informativă nr.101 din 19.06.2023, nu este act administrativ, este o operațiune administrativă de informare a reclamantului despre perioada când a fost supus monitorizării, care nu produce efecte juridice.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ promovată de către reclamantul Chiriac Cristin în partea anulării actului defavorabil, este admisibilă în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

Totodată, în context, instanța de judecată subliniază că, în vederea respectării indicațiilor procesuale ale instanței judecătorești ierarhic superioare privind întreprinderea, inclusiv din oficiu a acțiunilor reflectate în art.art.213, 216 alin.(2) Cod administrativ(f.d.71), a propus reclamantului să-și concretizeze pretențiile acțiunii în contencios administrativ, însă, reclamantul a comunicat că susține acțiunea în contencios administrativ în sensul formulat.

Sub acest aspect, instanța reiterează că, potrivit art.20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.

Situație de acest gen este reglementată și de art.13 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care statuează că, orice persoană, ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de prezenta convenţie au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanţe naţionale, chiar şi atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acţionat în exercitarea atribuţiilor lor oficiale.

Or, reclamantului Chiriac Cristin trebuie să i se acorde posibilitatea verificării pe cale judecătorească a pretinsului său drept încălcat, în cazul în care ultimul invocă ilegalitarea procedurii de monitorizare și a actului emis, deoarece, *per a contrario*, reclamantul va fi lipsit de dreptul la un proces echitabil și dreptul la un recurs efectiv.

Iar art.36 din Codul administrativ, instituie obligația instanței de judecată competente să soluționeze acțiunile în contencios administrativ, să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sînt considerate valori supreme și sînt garantate de stat.

Art.20 din Cod administrativ statuează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, potrivit art.206 alin.(1) lit.lit.a), b) Cod administrativ, o acțiune în contenciosul administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare) și obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, prevede că până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Se constată că, adresarea în instanța de judecată a fost precedată de adresarea reclamantului Cristin Chiriac către autoritatea publică pârâtă, cu cerere prealabilă prin care reclamantul și-a manifestat, pe cale extrajudiară, dezacordul cu actul de monitorizare nr.***** din 18.04.2023 și a solicitat repararea prejudiciului.

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă nr.108 din 05.07.2023(f.33-38 din dosarul administrativ), cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

Art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

Contrar prevederilor art.129 alin.(3) Cod administrativ, care prevede că, în caz de îndoială, autoritatea publică este cea care probează ajungerea actului administrativ individual la destinatar, precum şi data/ora ajungerii lui – autoritatea publică pârâtă nu a probat când și în ce mod a notificat reclamantului conținutul deciziei adoptate în procedura prealabilă nr.108 din 05.07.2023. Prin urmare, aceste circumstanțe vor fi interpretate de către instanța de judecată în favoarea reclamantului și instanța de judecată va considera că depunerea acțiunii în contencios administrativ la 28.12.2023, respectă criteriul de admisibilitate pe temeiul prevăzut de art.207 alin.(2) lit.d) Cod administrativ. În context, cu titlu subsidiar, instanța de judecată subliniază că, nici actul defavorabil – actul de monitorizare internă din 18.04.2023, nici decizia adoptată în procedura prealabilă nr.108 din 05.07.2023, nu conțin informația cu privire la exercitarea căilor

de atac(art.124 Cod administrativ), prin urmare, potrivit art.209 alin.(2) Cod administrativ, acțiunea reclamantului Cristin Chiriac este admisibilă. Or, art.209 alin.(2) Cod administrativ prevede că, dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

În interiorul termenului de un an de la data emiterii deciziei cu privire la cererea prealabilă, reclamantul și-a realizat dreptul său la acțiune, ceea ce denotă admisibilitatea acțiunii în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.lit.d), f) Cod administrativ.

Prin urmare, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale referitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată constată că reclamantul Chiriac Cristin este destinatar al actului administrativ individual defavorabil contestat – actul de monitorizare din 18.04.2023, a respectat procedura prealabilă, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate sau nerespectare a procedurii prealabile, lipsa dreptului vătămat, precum și alte temeiuri prevăzute de art.207 alin.(2) Cod administrativ, nu există - ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în ordinea contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil – actul de monitorizare internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocat pe cauze penale nr.***** din 18.04.2023(în continuare, actul de monitorizare nr.***** din 18.04.2023), prin care avocatului Cristin Chiriac i s-a atribuit calificativul ”insuficient”, urmare a monitorizării activității acestuia, precum și cerința subsecventă de obligare a emiterii actului administrativ individual favorabil.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justiţiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea

dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Instanța relevă că la baza statului de drept, consacrat de art.1 alin.(3) din Constituţie, stă principiul legalităţii.

Potrivit art.21 din Codul administrativ, principiul legalității, obligă autorităţile publice şi instanţele de judecată competente să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege. Respectiv, legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare care stabilesc condiţii de procedură privind edictarea normelor juridice.

Cercetarea stării de fapt denotă următoarele:

În baza actului de monitorizare nr.22 din 16.02.2015 reclamantul, avocatul Cristin Chiriac a obținut calificativul "bine".

Ulterior, avocatul Cristin Chiriac și-a suspendat contractul nr.*****din 30.12.2015 cu privire la acordarea asistenței juridice calificate garantată de stat de către avocați la cerere, după cum urmează: 04.09.2018 - 20.12.2018 și 02.01.2019 - 25.02.2019.

Avocatul Cristin Chiriac a revenit în sistemul de asistență juridică garantată de stat, la data de 25.02.2019, ulterior, fiind introdus în graficul monitorizării calității asistenței juridice garantate de stat.

În rezultatul monitorizării interne, s-a întocmit actul de monitorizare nr.***** din 18.04.2023, conform modelului aprobat de Consiliul Național. În actul de monitorizare internă s-a indicat pentru fiecare cauză monitorizată un număr total de puncte, ce reprezintă raportul dintre suma punctelor atribuite din punctajul maxim stabilit pentru fiecare indicator și coeficientul de relevanță. S-a calculat media pentru toate cauzele monitorizate ce reprezintă raportul dintre suma numărului total de puncte pentru toate cauzele monitorizate și numărul de cauze luate în calcul, fiind atribuit calificativul "insuficient" - 52.94024 puncte.

Potrivit legii, obținerea calificativului "insuficient" la monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat poate servi temei pentru excluderea din sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat.

În speță, un asemenea act defavorabil, adică act de excludere a avocatului Cristin Chiriac din sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat, nu a fost emis.

Din conținutul cererii de chemare în judecată nu rezultă că reclamantul contestă vreun element al calificativul acordat, el, manifestându-și dezacordul doar cu procedura emiterii actului contestat.

Procesul de monitorizare este prevăzut de Legea nr.198 din 26.07.2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, Regulamentul privind monitorizarea calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocați, aprobat prin Hotărârea Consiliului Național nr.20 din 25.06.2015, precum și de contractul de prestări servicii nr.*****din 30.12.2015, încheiat între OT Chișinău și reclamantul Cristin Chiriac.

În special, art.12 alin.(2) lit.l) din Legea nr.198 din 26.07.2007 reglementează, printre altele, în vederea realizării sarcinilor sale impuse de respectiva Lege, competența autorității publice pârâte, în monitorizarea procesului de acordare a asistenței juridice garantate de stat, precum și procesul de evaluare a calității acesteia.

Prin urmare, în situația în care legiuitorul impune în sarcina autorității publice pârâte monitorizarea asigurării asistenței juridice calificate garantate de stat, instanța constată că

monitorizarea activității reclamantului în calitate de avocat a fost realizată de organul competent, iar reclamantul nu poate să pretindă că activitatea acestuia să nu fie monitorizată. Or, art.36 al Legii nr.198/26.07.2007, prevede că (1) Consiliul Național asigură calitatea asistenței juridice calificate prin monitorizare, prin solicitarea și verificarea informațiilor de la oficiile teritoriale despre volumul și tipul asistenței juridice acordate, prin examinarea plîngerilor parvenite de la beneficiarii de asistență juridică calificată și de la alte instituții interesate, prin controlul calității serviciilor. (2) Controlul calității asistenței juridice este efectuat în modul și în termenele stabilite de Consiliul Național. (3) Consiliul Național monitorizează, cu participarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova, procesul de acordare a asistenței juridice calificate de către avocați. Datele obținute în urma monitorizării și controlului se remit Uniunii Avocaților din Republica Moldova și pot servi drept temei pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare prevăzute în Legea cu privire la avocatură. (4) Acordarea de asistență juridică necalitativă poate servi drept temei de reziliere a contractelor prevăzute la art.29 alin.(4) și la art.35 alin.(2).

În conformitate cu pct.1 al Regulamentul privind monitorizarea calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocați, aprobat prin Hotărârea CNAJGS nr.15 din 25 iunie 2015(în continuare, Regulament), monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat se efectuează permanent, conform unui grafic aprobat de coordonatorul Oficiului teritorial, adus la cunoștință avocaților a căror activitate profesională de acordare a asistenței juridice calificate garantate de stat este monitorizată.

Autoritatea publică pârâră, prin nota nr.101 din 19.06.2023 a adus la cunoștința reclamantului că activitatea acestuia a fost supusă monitorizării, o singură dată, la data de 18.04.2023, iar rezultatul monitorizării este consemnat în actul nr.***** din 18.04.2023.

Pct.10 al Regulamentului prevede că, monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat este organizată și efectuată de către coordonatorul Oficiului teritorial și alte persoane desemnate de către acesta, conform circumscripției de activitate, iar potrivit pct.13 al Regulamentului, avocații admiși în sistemul de asistență juridică garantată de stat sunt invitați la monitorizarea internă ordinară după 3 luni de activitate în sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat, dar nu mai târziu de 6 luni de la data semnării contractului cu Oficiul teritorial. Ulterior, avocații sunt invitați la monitorizarea internă ordinară sau extraordinară, în funcție de calificativul obținut la monitorizarea internă sau externă anterioară. La fel, pct.23 prevede că, avocatul care a obținut calificativul “bine” este invitat la următoarea monitorizare internă ordinară după 9 luni, dar nu mai târziu de 12 luni de la data întocmirii actului de monitorizare internă. În cazul în care avocatul a obținut calificativul “insuficient”, i se acordă o perioadă de timp pentru remedierea deficiențelor, menționând că va fi inclus în graficul de monitorizare internă în următoarele 3 luni de la data întocmirii actului de monitorizare internă. De asemenea, obținerea calificativului “insuficient” la monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat poate servi temei pentru a propune excluderea din sistemul de acordare a asistentei juridice garantate de stat.

Astfel, instanța de judecată se raliază concluziei autorității publice pârâte referitoare la faptul că procedura de monitorizare a reclamantului a fost realizată cu respectarea prevederilor legii și a actelor normative subordonate legii, în actul de monitorizare internă s-a indicat pentru fiecare cauză monitorizată un număr total de puncte, ce reprezintă raportul dintre suma punctelor atribuite din punctajul maxim stabilit pentru fiecare indicator și coeficientul de relevanță; s-a calculat media pentru toate cauzele monitorizate, ce reprezintă raportul dintre suma numărului total de puncte pentru toate cauzele monitorizate și numărul de cauze luate în calcul, fiind atribuit calificativul ”insuficient” - 52.94024 puncte, ceea ce denotă că actul administrativ

contestat – actul de monitorizare nr.***** din 18.04.2023 este legal în fond, fiind emis cu respectarea legii materiale. Iar instanța de judecată nu a identificat vreo probă ce ar demonstra pretinsul abuz al autorității publice pârâte, în acest sens.

Raportând normele legale ce se conțin în Regulamentul privind monitorizarea calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocați, aprobat prin Hotărârea CNAJGS nr.15 din 25 iunie 2015 la circumstanțele faptice stabilite, instanța de judecată constată că actele administrative contestate au fost emise de către organul competent, în baza procedurii prestabilite și a temeiului prevăzut de lege care instituie criteriile de calitate și limitele punctajului ce poate fi acordat persoanei supuse monitorizării, norme care corespund criteriilor de claritate și previzibilitate a legii.

Alegațiile reclamantului consemnate în textul cererii de chemare în judecată și expuse în cadrul dezbaterior judiciare, nu pot fi reținute de către instanța de judecată ca temei de anulare/nulitate a actului defavorabil contestat, deoarece reclamantul interpretează *lato sensu* normele pe cale le consideră relevante, iar scopul primordial al instituției contenciosului administrativ, după cum s-a invocat și *supra*, este prestabilit de legiuitor și presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităţilor publice, ordonarea activităţii autorităţilor publice. Respectiv, ca acțiunea în contencios administrativ promovată de reclamant să fie pasibilă de admis, reclamantul urma să identifice pretinse ilegalități și/sau abuzuri admise de către pârât la emiterea actului contestat, ceea ce nu s-a identificat în speță. Or, actul emis și activitatea administrativă desfășurată de către autoritatea publică publică pârâtă sunt conforme legii, nefiind identificat de către instanța de judecată nici un abuz din partea autorității publice pârâte în desfășurarea activității administrative care s-a finalizat cu emiterea actul de monitorizare a reclamantului. Alegațiile reclamantului sunt bazate doar pe emoțiile negative, care i-a provocat reclamantului calificativul negativ acordate de pârât.

Pretinsa lipsă a motivării actului contestat, nu poate fi reținută de către instanța de judecată ca temei de ilegalitate a actului de monitorizare contestat, deoarece actul de monitorizare din 18.04.2023 reprezintă un act tipizat, forma și structura căruia, sunt aprobate prin Anexa nr.1 la Hotărârea Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, iar motivarea acestuia în sensul art.art.118-120 Cod administrativ, a fost recuperată de către autoritatea publică pârâtă, prin referința depusă, până la finalizarea cercetării judecătorești așa cum prevede legiuitorul în art.123 alin.(1) lit.b), alin.(2) din Codul administrativ, respectiv, nu afectează legalitatea procedurii administrative și nu duce la nulitatea actului administrativ individual contestat.

În acest sens, se impune a fi specificat că, în conformitate cu prevederile art.16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art.137 al Codului administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul

discreționar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În esență dreptul discreționar al autorității publice este de a permite administrației să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, autoritatea publică poate lua decizii individuale în cadrul unui cadru legal, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract şi circumstanțele reale a unei situații concrete. În special, discreția oferă un loc pentru un test de rapiditate şi echitate. La discreția administrației, trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz.

Autoritatea publică are posibilitatea de a alege o măsură, în baza dreptului discreționar, autoritatea publică are o marjă de apreciere şi trebuie să încorporeze propriile considerente de oportunitate în decizia sa. Termeni precum „poate" sau „este autorizat" în normele legale indică o astfel de latitudine. Respectiv, autoritatea trebuie să-şi exercite întotdeauna discreția, așa cum solicită legiuitorul.

Potrivit art.225 alin.(2) Cod administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Prin prisma prevederilor Codului administrativ, instanțele de judecată nu doar verifică legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități, a dreptului discreționar. Prin dreptul discreționar al autorității publice se subînțelege puterea de care dispune autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul adoptării lui, în funcție de interesul general pe care trebuie să-l satisfacă continuu și permanent serviciul public.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanţele faptice stabilite, precum și criticele aduse actului contestat de către reclamant întru anularea acestuia în coraport cu contraargumentele aduse de către autoritatea publică pârâtă întru justificarea legalității actului emis, instanța de judecată conchide că, procesele-verbale contestate, sunt legale și temei de anulare a acestora, nu există. Instanța nu a constatat existența temeiurilor de nulitate a actului administrativ contestat(art.141 Cod administrativ) și nici a celor de anulabilitate.

În esență dreptul discreționar al autorității publice este de a permite administrației să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, autoritatea publică poate lua decizii individuale în cadrul unui cadru legal, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract şi circumstanțele reale a unei situații concrete. În special, discreția oferă un loc pentru un test de rapiditate şi echitate. La discreția administrației, trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz.

Autoritatea publică are posibilitatea de a alege o măsură, în baza dreptului discreționar, autoritatea publică are o marjă de apreciere şi trebuie să încorporeze propriile considerente de oportunitate în decizia sa. Termeni precum „poate" sau „este autorizat" în normele legale indică o astfel de latitudine. Respectiv, autoritatea trebuie să-şi exercite întotdeauna discreția, așa cum solicită legiuitorul.

Din coroborarea prevederilor Codului administrativ rezultă că, actul administrativ individual constituie un act juridic, adoptat sau emis de către o autoritate/instituție publică constituită în condițiile legii, prin care se asigură realizarea sarcinilor ce revin acesteia.

Definiția actului administrativ individual, așa cum este prevăzut în Codul administrativ, face trimitere la puterea de care se bucură autoritatea publică pentru a emite acte administrative

individuale, în realizarea competenței sale. Aceasta presupune că, organele administrative își desfășoară întreaga activitate prin prisma regimului de putere publică, în virtutea căreia, pentru realizarea competențelor și sarcinilor impuse administrației publice prin prevederile legale, pot adopta/emite acte administrative individuale cu forță juridică obligatorie.

Regimul de putere publică, respectiv, toate competențele și prerogativele stabilite în sarcina administrației de stat prin normele constituționale și infra constituționale, în scopul promovării și ocrotirii interesului public, este acceptată ca o condiție definitorie a actului administrativ individual. Or, așa cum rezultă din prevederile legale menționate supra, regimul de putere publică al actelor administrative individuale nu este unul arbitrar, ci unul de legalitate.

Pe cale de consecință, actul administrativ individual, emis de către o autoritate publică, în temeiul și pentru realizarea puterii publice, are ca finalitate executarea în concret a legii, pentru satisfacerea unui interes public, care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor sociale, realizarea competențelor autorităților publice.

Prin definiție, actul administrativ se caracterizează printr-o triplă prezumție: prezumția de legalitate, prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate, trăsături ce îi conferă forță juridică de a fi executat în mod obligatoriu.

Referindu-se la prezumția de legalitate, se reține că conform prevederilor Constituției, Republica Moldova este un stat de drept. Exigențele statului de drept, în principal, presupun asigurarea legalității, securității juridice, interzicerea arbitrariului. Un stat de drept este un stat guvernat de lege, iar o caracteristică esențială a statului guvernat de lege este axat pe principiul legalității activității autorităților publice.

La rândul său, principiul legalității este unul dintre fundamentele autorității publice și față de care se subordonează autoritatea publică. Respectarea acestui principiu, de către autorități, presupune supunerea acestora ierarhiei normelor juridice.

Prin principiul legalității se subînțelege regula fundamentală a dreptului, în virtutea căreia toate organele statului, organizațiile obștești, funcționarii și cetățenii sunt obligați să respecte strict legile și celelalte acte normative adoptate/emise de către autorități, ce reglementează/instituie raporturile sociale la care participă.

Subsecvent, legalitatea actului administrativ individual presupune atât supremația legii pentru subiecții de drept vizați, cât și temeiul legal de acțiune în limitele legii a acestor subiecți.

Astfel, pentru a fi legal, un act administrativ individual trebuie să fie emis de către autoritatea responsabilă, prin procedura legală prescrisă și în formă corectă și nu poate să conțină nici un defect de substanță. Dacă una din aceste cerințe nu este îndeplinită, actul administrativ este ilegal. Legalitatea actului administrativ se apreciază în raport cu dispozițiile legale existente la momentul emiterii actului administrativ.

Ca și concluzie se poate menționa că, prezumția de legalitate este acea calitate a actului administrativ de a corespunde legii în accepțiunea *lato sensu*. În consecință, administrația nu poate acționa arbitrar, ci după anumite reguli expres stabilite de lege, prin care se reglementează procedurile administrative ce trebuie respectate și urmate.

Din cele menționate supra, condițiile de legalitate ale actelor administrative sunt: - actul administrativ individual trebuie emis/adoptat în baza și în vederea executării legilor (Constituția, legile organice, legile ordinare, hotărârile de Guvern, actele administrative emise de alte autorități ale administrației publice cu forță juridică superioară); - actul administrativ individual trebuie emis/adoptat doar în limitele competenței conferite de lege respectivelor organe sau autorități publice; competența reprezintă ansamblul atribuțiilor delegate prin lege; - actul

administrativ trebuie emis/adoptat cu respectarea operațiunilor administrative, condițiilor de formă și procedură prescrise de lege; - actul administrativ trebuie emis/adoptat în vederea realizării unui scop licit; - actul administrativ trebuie să fie oportun, adică să corespundă situației de fapt.

Astfel, principiul legalității actului administrativ individual și a autorității publice, ca atare, generează cel puțin două obligații evidente: obligația de conformare la lege și obligația de a asigura aplicarea legii.

În contextul celor relatate, instața subliniază că natura juridică a actelor administrative individuale este guvernată, a priori, de principiul legalității. În cazul nerespectării condițiilor de legalitate la emiterea actului administrativ individual, ca sancțiune intervine nulitatea sau ilegalitatea acestora.

Astfel, nulitatea/ilegalitatea unui act administrativ individual, intervine în situațiile în care actul este afectat de unele vicii sub aspectul legalității. Cauzele nulității vizează nelegalitatea actului administrativ, în sensul încălcării condițiilor de fond, formă și procedură prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, precum și netemeinicia actului, adică aplicarea eronată a legii la situația de fapt stabilită prin actul administrativ. Deci, actul administrativ individual nul se caracterizează prin lipsa unuia, unora sau tuturor elementelor sale esențiale, fără de care actul nu poate exista.

Prezumția de autenticitate reprezintă trăsătura actului administrativ care prezumă calitatea actului de a fi emis de autoritate evocat prin forma sa exterioară (ștampilă, antet, semnături etc.).

Prezumția de veridicitate exprimă calitatea actului administrativ de a corespunde adevărului, de a corespunde, prin fondul său, întrutotul voinței emitentului.

Prin urmare, instanța subliniază că înlăturarea prezumției de legalitate, de care beneficiază actul contestat de către reclamantul Chiriac Cristin, ca și toate actele administrative, doar în baza dezacordului reclamantului cu calificativul negativ oferit, în lipsa unor temeiuri și probe relevante(art.93 alin.(1) Cod administrativ), este contrară principiului legalității, deoarece este de natură să submineze însăși autoritatea actului administrativ.

Ca consecință, instanța de judecată conchide că acțiunea reclamantului Chiriac Cristin în partea obligării emiterii actului administartiv individual favorabil, la fel, urmează a fi respinsă, or, legalitatea actului defavorabil contestat, lasă fără conținut cerința de obligare a emiterii actului favorabil, deoarece doar ilegalitatea actului contestat condiționează admiterea și cerinței de obligare a emiterii actului favorabil.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Conform prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.f), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova; art.art.236-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Chiriac Cristin împotriva pârâtului Oficiul teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat privind anularea actului administrativ individual defavorabil – actului de monitorizare internă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocat pe cauze penale cu nr.***** din 18.04.2023, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, se

respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, 162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia